

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งออกของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน ต่อระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้เขียน   นางสาวธัญญา ศรีพิฑูรย์

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต   สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์อภิชาติ ชมภูนุช	ประธานกรรมการ
อาจารย์เรนัส เสริมบุญสร้าง	กรรมการ
อาจารย์นันทนา คำนวน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งออกของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน ต่อระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในส่วนการนำเข้าและส่งออกสินค้าของกรมศุลกากร และเพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งออกของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูนต่อระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งปัจจัยส่งเสริมและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ และใช้แบบสอบถามรวบรวมความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งออก โรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน ต่อระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดจำนวน 66 คน จาก โรงงาน 36 แห่ง หลังจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา อาทิ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 1-5 ปี มีตำแหน่งงานทั้งในระดับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ หัวหน้าแผนก หัวหน้าฝ่าย และระดับผู้จัดการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนสัญชาติญี่ปุ่น ที่ผลิตสินค้าประเภทอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาคือเฟอร์นิเจอร์หนัง บริษัทส่วนใหญ่มีขั้นตอนการผ่านเอกสารนำเข้าและส่งออกจากการใช้บริการจากบริษัทผู้รับจัดการขนส่งสินค้า มีมูลค่าการนำเข้าและส่งออกเฉลี่ยต่ำกว่า 10 ล้านบาทและจำนวนใบขนสินค้าขาเข้าและขาออกเฉลี่ยแต่ละเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10 ใบขน ส่วนการวางแผนการนำเข้าระบบ อีดีไอเข้ามาใช้นั้น พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ยัง ไม่ได้นำเข้าระบบเข้ามาใช้แต่มีโครงการที่จะนำมาใช้ และสาเหตุหลักที่ยัง ไม่ได้นำเข้าระบบอีดีไอมาใช้ในระยะเวลาที่ทำการศึกษานี้ เนื่องจากขาดข้อมูลในการเตรียมการและต้องการ ได้รับคำปรึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบอีดีไอ ถ้าบริษัทจะนำระบบมาใช้จะนำมาใช้ทั้งส่วนการนำเข้าและส่งออกพร้อมกันและผู้มีอำนาจในการตัดสินใจนำระบบอีดีไอเข้ามาใช้จะเป็นระดับกรรมการผู้จัดการบริษัท

เมื่อสอบถามถึงความรู้ ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม และการสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีต่อระบบอีดีไอพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ที่มีต่อระบบอีดีไอ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบอีดีไออยู่ในระดับทราบพอสมควร แต่จะมีความรู้ในระดับทราบเล็กน้อยในเรื่องมาตรฐานสำหรับการใช้ระบบอีดีไอ โปรแกรมสำหรับการนำเข้า ส่งออกซึ่งสามารถแยกออกจากกันให้เลือกใช้ได้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในระบบอีดีไอ
- 2) ด้านความเข้าใจที่มีต่อระบบอีดีไอ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอีดีไออยู่ในระดับทราบพอสมควรในทุกปัจจัย
- 3) ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนพนักงานเกี่ยวกับความรู้ระบบอีดีไอ โดยจะมีโครงการจัดส่งพนักงานไปสัมมนารับความรู้เกี่ยวกับระบบอีดีไออยู่เสมอ

เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นต่อการเริ่มนำมาใช้งาน ประโยชน์ ปัญหา สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของระบบอีดีไอและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากรที่จะเป็นปัจจัยส่งเสริมการนำระบบอีดีไอมาใช้ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่าง ๆ และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในปีจจัยดังนี้

- 1) ความคิดเห็นต่อการเริ่มนำมาใช้งานที่มีต่อประกาศของกรมศุลกากร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยในทุกปัจจัย
- 2) ความคิดเห็นต่อการเริ่มนำมาใช้งานที่มีต่อทางเลือกในการนำระบบอีดีไอมาใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยในทุกปัจจัย

- 3) ความคิดเห็นต่อการเริ่มนำมาใช้งานที่มีต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย แต่จะมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเรื่องที่เสียค่าใช้จ่ายแรกเข้าครั้งเดียวซึ่งราคาขึ้นอยู่กับทางเลือกให้ผู้ให้บริการ
- 4) ความคิดเห็นด้านประโยชน์ของระบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย แต่จะมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องการที่ระบบทำให้ได้รับความสะดวก รวดเร็วในขั้นตอนเอกสารและระบบสามารถนำสินค้าเข้าและส่งออกได้อย่างรวดเร็ว
- 5) ความคิดเห็นด้านปัญหาของระบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย แต่จะมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเรื่องการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต้นทุนในการบำรุงรักษาระบบที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง
- 6) ความคิดเห็นด้านสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่จะมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเรื่องการที่สมาชิก Gold Card จะถูกงดเว้นการตรวจสินค้าวันแต่จะถูกคุ้มครอง
- 7) ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากรที่จะเป็นปัจจัยส่งเสริมการนำระบบมาใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่จะมีความคิดเห็นในระบบเห็นด้วยในเรื่องที่กรมศุลกากรจะจัดทดสอบ สาธิตระบบตัวอย่างและจัดทำแผ่นพับเปรียบเทียบขั้นตอนในการนำระบบอีดีไอเข้ามาใช้

Independent Study Title	The Opinions of Shipping Officers of Factories in Northern Region Industrial Estate Toward Electronic Data Interchange		
Author	Miss. Arunya Sripithun		
M.B.A.	Business Administration		
Examining Committee	Lecturer	Apichart Chompoonuth	Chairman
	Lecturer	Renus Sermboonsang	Member
	Lecturer	Nantana Kumnuan	Member

ABSTRACT

The purposes of the study, “ The Opinions of Shipping Officers of Factories in Northern Region Industrial Estate Toward Electronic Data Interchange”, were study the Electronic Data Interchange (EDI) for importing and exporting provided by the Customs Department of Thailand, to investigate opinions of Shipping Officers of companies in Northern Region Industrial Estate (NIRE) Lumphun province, for utilizing EDI, and to find factors supporting in decision making of the companies to adopt EDI.

The study collected data from two main sources. The primary data source, using questionnaire collected the data from 66 shipping officers in 36 companies in NIRE. The secondary data source, such as book, magazine, and so on were used to acquire more information about the EDI. Then the collected data was analyzed by using descriptive statistics i.e. frequency, percentage, and mean. The results were as followings.

The respondents were mainly the officers who have 1-5 year work experience. Their positions were varying from operating officer, supervisor, head of department, or manager. And the company they most work in is a Japanese mainly shareholders which manufacture electronic parts and leather furniture, respectively.

Presently in importing and exporting, most of the companies used services from custom broker to do custom for them. If the companies want to adopt EDI and use it by themselves, the decision was up to a managing director of the company. In the studying period, the average value of importing and exporting was about 10 million baht in each month of most of the companies. Or, in term of documents produced, it is less than 10 documents per month. Although, the companies have not installed EDI system in their companies, they have planned to do it. The main reasons they still not install the system are not having enough information about EDI, and need training before using the system. To implement the system, the companies want to use the system in both importing and exporting tasks.

The respondents' opinions about the understanding of EDI and the supporting from executives to utilize EDI were as followings.

- 1) The respondents knew moderately about EDI provided by the Customs but they knew little about international standard of the EDI system used in worldwide.
- 2) The respondents also moderately understand about components of EDI system
- 3) Executives of most companies did supporting the officers having more training to gain much knowledge about EDI.

The respondents' opinions about factors supporting the companies to utilized the EDI system were as following.

- 1) The respondents agreed with the Customs enforcing to use the system by September 1, 2001.
- 2) The respondents also agreed with several options proposed by the Customs for companies using EDI in importing and exporting.
- 3) The respondents quite agreed with the payment for using EDI services. However, they prefer to pay only once for the first time the option they choose.

4) The respondents agreed with beneficial of the system that will give an update import and export information. Moreover, they very much agree with EDI system that will fasten their custom process.

5) The respondents felt likely not having enough information about the system, although the Customs had done public relation of the system.

6) The respondents most agreed with privileges that the Customs give to a company using EDI in importing and exporting in order to motivate the company to adopt EDI system.

7) The respondents most agreed with the Customs should publish a book related to the system or produce user manual of the system and deliver to companies want to use the system.